

1. Pan Novotný vyrůstal v Hradci Králové poblíž Velkého náměstí, kde bydlel kromě svých rodičů také s babičkou a dědečkem.

„Na tom Velkém náměstí nebyl tenkrát žádný provoz, žádné parkoviště aut. Vzpomínám si, jak jsem tam s dědou, s babičkou chodil, když nešla v domě voda, do kašny, kde byla pitná voda.

Kousek od nás byla mlékárna, kam se ještě chodilo s bandaskou pro mléko, kde nám paní prodavačka vždycky sběračkou nalila a zase jsem to nesl jako malý chlapec domů.

2. Bohužel ne všechny vzpomínky ohledně místa, kde jeho rodina žila, byly tak veselé.

„Tam jsme bydleli ve velkém rohovém domě, dneska tam je nějaká vinárna.“

„Kde můj dědeček měl pekárnu, než vlastně po komunistickém převratě o ní přišel.

3. Nemilé zážitky přinesly rodině Novotných i srpnové dny roku 1968.

„Toho jednadvacátého srpna jsem byl s babičkou a dědou na prázdninách na chalupě v Krkonoších.

„Na nebi hučela letadla, která se sem řítily. Sousedé z okolních chat se k nám také sbíhali a říkali, co se teda stalo.“

„Babička s dědou rozhodli, že teda ukončíme pobyt a vrátíme se zpátky do Hradce.“

4. Cesta zpět domů byla pro celou rodinu plná silných zážitků a emocí.

„Jeli jsme ze Svobody nad Úpou vlakem. Svoboda nad Úpou byla plná ruských vojáků na tancích. Babička jim hrozila. Děda ji teda krotil, protože se bál, aby do nás nenapálili nějakou dávku.“

„V Trutnově, tam také lidé obsadili nějaký most. Viděli jsme to krásně z té železniční trati, co se tam srocovalo lidí před těmi ruskými tanky. Celý vlak teda otevřel okna a křičel na ně: „Držte se, držte se.“ Oni nám vlastně mávali, a to mě vlastně utkvělo v paměti až dodneška, jak ti lidé teda v tu dobu drželi při sobě.“

5. Změny, které přinesl rok 1968, okamžitě pocítil pan Novotný i jako student gymnázia, kam na podzim nastoupil.

„Po té srpnové době už jsme cítili i jako dospívající, že ta doba se tedy změnila a že i někteří profesori vlastně byli poplatní té době. Někteří samozřejmě ještě ne. Ti byli, jak se říká, ze staré školy a ti nám dávali ty rozumy, tak jak to asi mělo být.“

6. V obsahu vyučování různých učitelů byly v době normalizace obrovské rozdíly.

„Vzpomenu třeba na jednu paní profesorku českého jazyka, tak do nás, i v té době v 70. letech, když už, jak se říká, utahovaly šrouby, tak do nás hustila (zde vynechat znovu zmíněný český jazyk) i tehdy pak zakázané autory, třeba pana Škvoreckého a další. Někteří, zase si vzpomínám na jednoho nejmenovaného kolegu, tak ten už přísně se držel těch not stranických a neexistovalo prostě mít jiný názor (...) než vytyčil on.“

7. Pro pedagogy, kteří nechtěli přistoupit k normalizačním změnám, začaly těžké časy.

„Postupně, ti staří, jak jsem mluvil o té paní profesorce, tak asi byli donuceni ze školy odejít a nahradili je noví.“

8. Ani pro studenty však tato doba nebyla o moc snazší, protože se museli mít na pozoru, co a kde řeknou.

„Doma jsme mluvili jinak než na veřejnosti nebo ve škole. Doma jsme si mohli zanádat, ve škole nebo na veřejnosti to nešlo, protože někdo nás mohl, jak se říká, udat a za názor odlišný tehdejšímu režimu jsme mohli být potrestáni.“

9. I přes nesnáze a překážky se pan Novotný rozhodl stát se učitelem.

„Bavilo mě to, bavilo mě vlastně, jak se říká nějak možná už zprofanovaně, práce s dětmi.“

Snažil jsem se jim něco předat, něco je tedy naučit. Nevím, jestli se mi to povedlo, jak dalece se mi to povedlo.

10. Rok 1989 znamenal i pro učitele obrovské změny a pro některé z nich byly tyto změny velmi emotivní.

„Tehdy nám, učitelům, říkali někteří rodiče: „Už, pane učiteli, paní učitelko, nemusíte dětem lhát.“ Některé kolegyně to psychicky neunesly a začaly plakat, že vlastně ony jim nelžou, ale ve své podstatě jsme jim vlastně lhali. Protože jsme učili to, co nebyla tak úplně pravda.“

„Ty informace byly zkreslené a po tom roce 89 se to začalo čím dál tím víc uvolňovat a dětem už se vlastně říkala opravdu skutečnost, tak jak to bylo.“

11. Během své učitelské profese i osobního života se pan učitel Novotný držel zásady, kterou doporučuje i nám, dalším generacím.

„Abyste se chovali vždy ve svém soukromém i veřejném životě tak, abyste se nemuseli stydět za své chování sami před sebou nebo před svými dětmi.